

نظام مراقبت سندرمیک در سیستم بهداشتی درمانی کشور

SYNDROMIC SURVEILLANCE

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت - مرکز مدیریت بیماریهای واگیر

سیر پیشرفت نظام مراقبت سلامت در دنیا

۱- دوره اول: (عصر حجر)

جدا کردن افراد بیمار از اجتماع

۲- دوره دوم:

۱. جدا کردن بیمار از اجتماع

۲. درمان گیاهی و سنتی بیمار

۳- دوره سوم:

۱. جدا کردن بیمار از اجتماع و بستری در بیمارستان
۲. درمان بیمار
۳. تجویز داروها و روشهای پیشگیرانه ثانویه
۴. نظام مراقبت رایج بیماری ها

۴- دوره چهارم

۱. جدا کردن بیمار از اجتماع و بستری در بیمارستان
۲. درمان بیمار
۳. تجویز داروها و روشهای پیشگیرانه ثانویه
۴. نظام مراقبت رایج بیماری ها
۵. ارایه سیاستهای مراقبتی و پیشگیرانه قبل و حین وقوع تهدیدات سلامت
۶. **نظام مراقبت سندرمیک**

مفهوم سندرم یا نشانگان...; مفهوم بیماری...;

Syndrome

سندرم یا نشانگان:

ترکیبی از نشانه ها و علایمی (نشانگان) که می توانند وجود یک یا چند بیماری یا اختلال سلامتی را مطرح کنند.

(به عبارت دیگر سندرم به تظاهرات بالینی قبل از تشخیص بیماریها گفته می شود.)

disease

بیماری:

یک حالت تشخیص داده شده مرضی و یا اختلال در عملکرد بدن میباشد.

تفاوت سندرم و بیماری

۱. ممکن است یک سندرم علایم و نشانه های چند بیماری مختلف باشند.

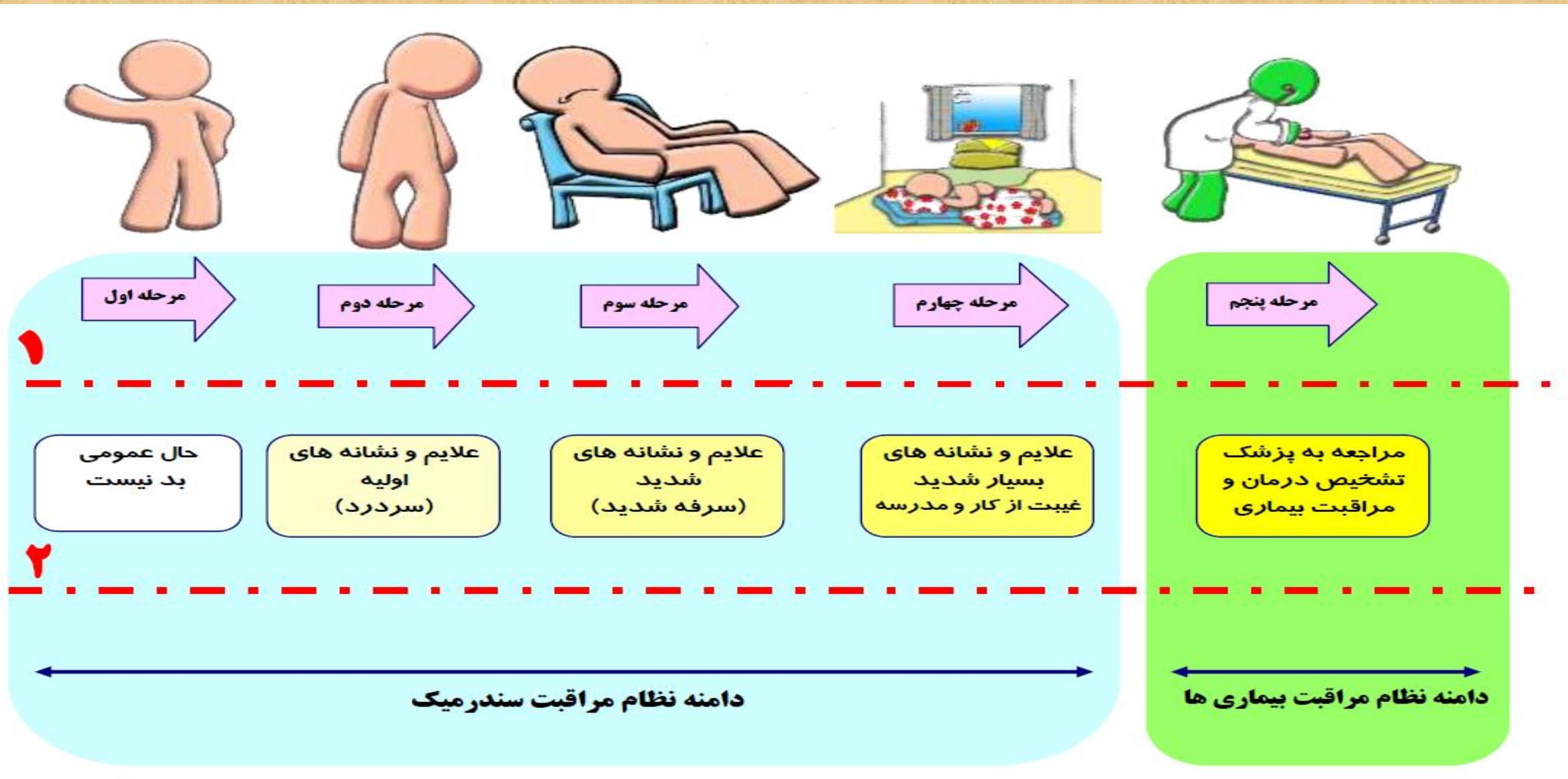
۲. تایید و تشخیص افتراقی بیماری ها ، با روشهای پاراکلینیکی، آزمایشگاهی و ... صورت می گیرد.

۳. درمان سندرمها براساس علامت درمانی است.

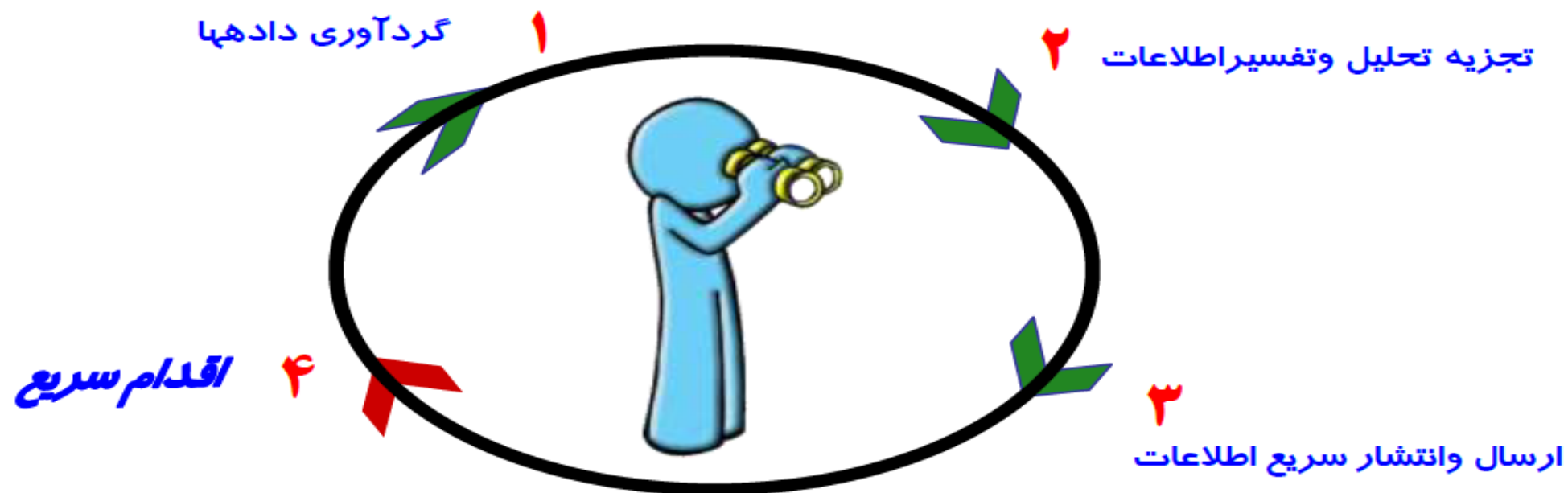
۴. درمان بیماری ها بر اساس درمان علت بوجود آورنده بیماری و علامت درمانی است.

دامنه نظام مراقبت سندرم میک

نظام مراقبت سندر میک

- به نظام گردآوری منظم، تجزیه، تحلیل و تفسیر اطلاعات مربوط به وضعیت سلامت جمعیت عمومی اطلاق می شود که هدف آن دستیابی به تشخیص های زودرس تهدیدات سلامتی و اعلام هشدار سریع بر اساس داده های بدست آمده برای جلوگیری و کنترل طغیان بیماری ها در جامعه و افزایش قابلیت پاسخگویی و واکنش سریع سیستم سلامت می باشد.

- در نظام مراقبت سندرمیک ، مراقبت وضعیت سلامت جمعیت عمومی بوسیله نرم افزارهای مخصوص و سیستم شبکه تلفنی و کامپیوتری جامع کشوری ،طبق جداول زمانبندی معلوم (روزانه – هفتگی – ماهانه) ،بر اساس علایم و نشانه های اولیه ، و بدون توجه به تشخیص بیماری صورت می گیرد . و در صورت افزایش موارد سندرم از آستانه تعریف شده ،سیستم کامپیوتری بصورت خودکار اعلام هشدار می نماید.

مطب ها و درمانگاه های خصوصی

10 مورد اسهال

خانه بهداشت روستایی

2 مورد اسهال

پایگاه بهداشت شهری

2 مورد اسهال

مرکز بهداشت شهرستان

طغیان
اسهال

بیمارستان شهرستان

8 مورد اسهال

مرکز بهداشتی درمانی
(شهری یا روستایی)

3 مورد اسهال

2 مورد اسهال

اماکن تجمعی

مزایای نظام مراقبت سندر میک چیست؟

۱. تشخیص زودرس طغیانها.

۲. پیش بینی اندازه، سرعت، شدت و الگوی طغیانها.

۳. مدیریت سریع و کارآمد در پیشگیری و کنترل بحرانها و طغیانها.

۴. حساس بودن، انعطاف پذیری، سادگی و عمومی بودن سیستم.

۵. طبقه بندی نشانه ها و علایم سندر مها.

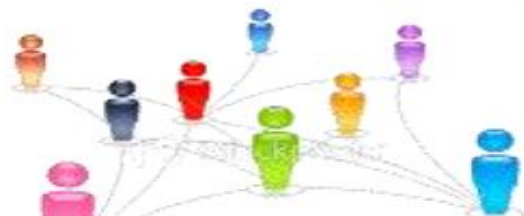
۶. اثر بخشی بالای هزینه های نظام مراقبت سندر میک.

سیستم هشدار سریع

۷. ایجاد سیستم اعلام هشدار سریع .

برای مثال : اعلام هشدار سریع به واحدهای درون بخشی ، از جمله آزمایشگاه های مرجع بهداشتی،وتیم های واکنش سریع به منظور آغاز هرچه سریعتر عملیات اپیدمیولوژیک و بررسی های آزمایشگاهی و انجام سایر اقدامات مقتضی.

۸. تقویت و سرعت عمل بخشیدن به مشارکت ارگانهای بین بخشی دخیل در سلامت .

۹. تسريع در ايجاد بسيج همگانی و مردمی جهت مقابله با طغيانها.

۱۰. شروع اقدامات بهداشتی عمومی، متعاقب شناساییخوشه های علایم و

نشانه های امراض جهت جلوگیری از شیوع بیماریها و کاهش مرگ و میر.

۱۱. رسم نمودارهای مختلف اپیدمیولوژی (همه گیرشناسی) از علل مختلف

ايجاد کننده سندرمها و اثرات آنها.

۱۲. اقدامات به موقع و موثر در حملات بيو تروریسم

(بيو تروریسم: کشتار مردم بوسیله عوامل میکروبی، ویروسی و ...)

۱۳. مراقبت از علایم اولیه و روند بیماریها.

چند نکته مهم ...

دقت

۱. نظام مراقبت سندرمیک جایگزین نظام مراقبت رایج بیماریها نیست بلکه حمایت کننده و تکمیل کننده آن است.

۲. نظام مراقبت سندرمیک توانایی تشخیص تعدادی از بیماریها را ندارد.

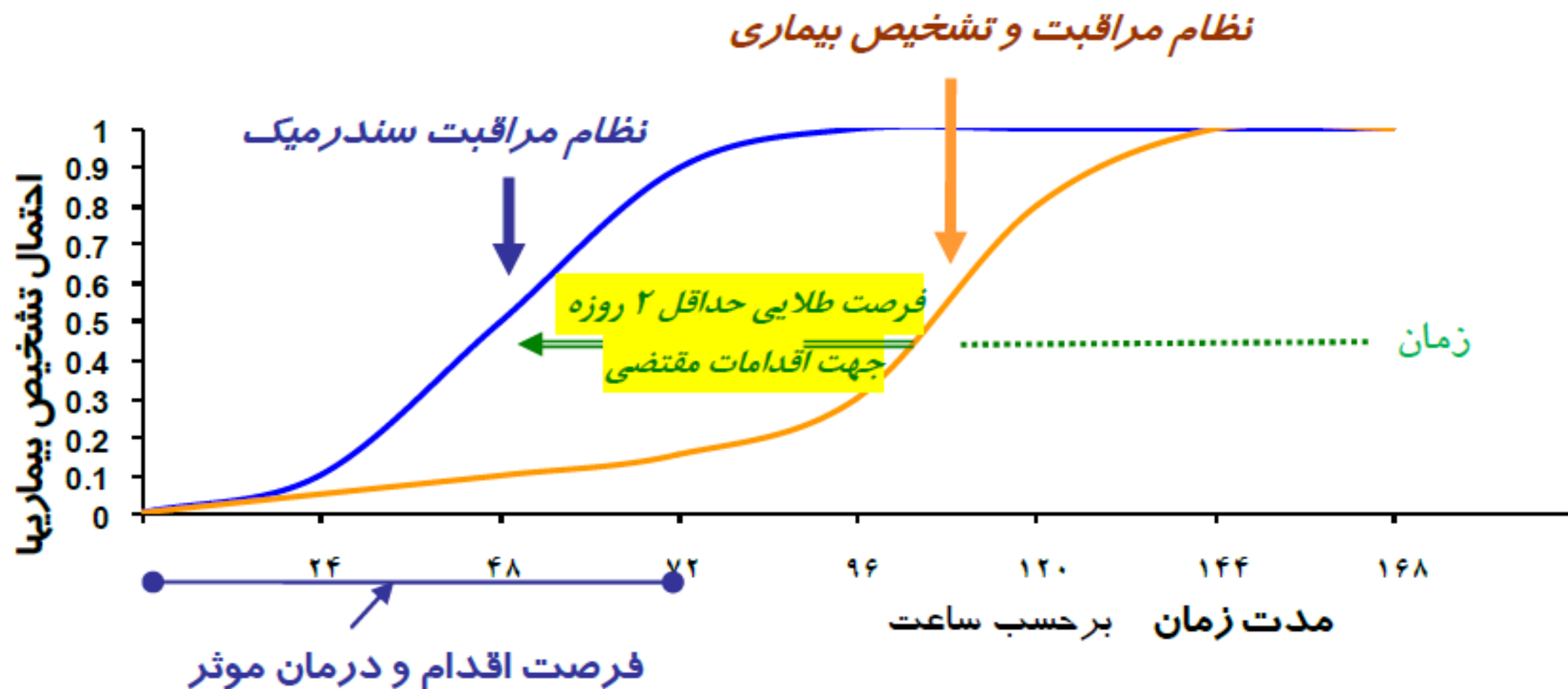
۳. نظام مراقبت سندرمیک نباید مانع از انجام نظام مراقبت رایج بیماریها توسط تیم نظام مراقبت شهرستان شود.

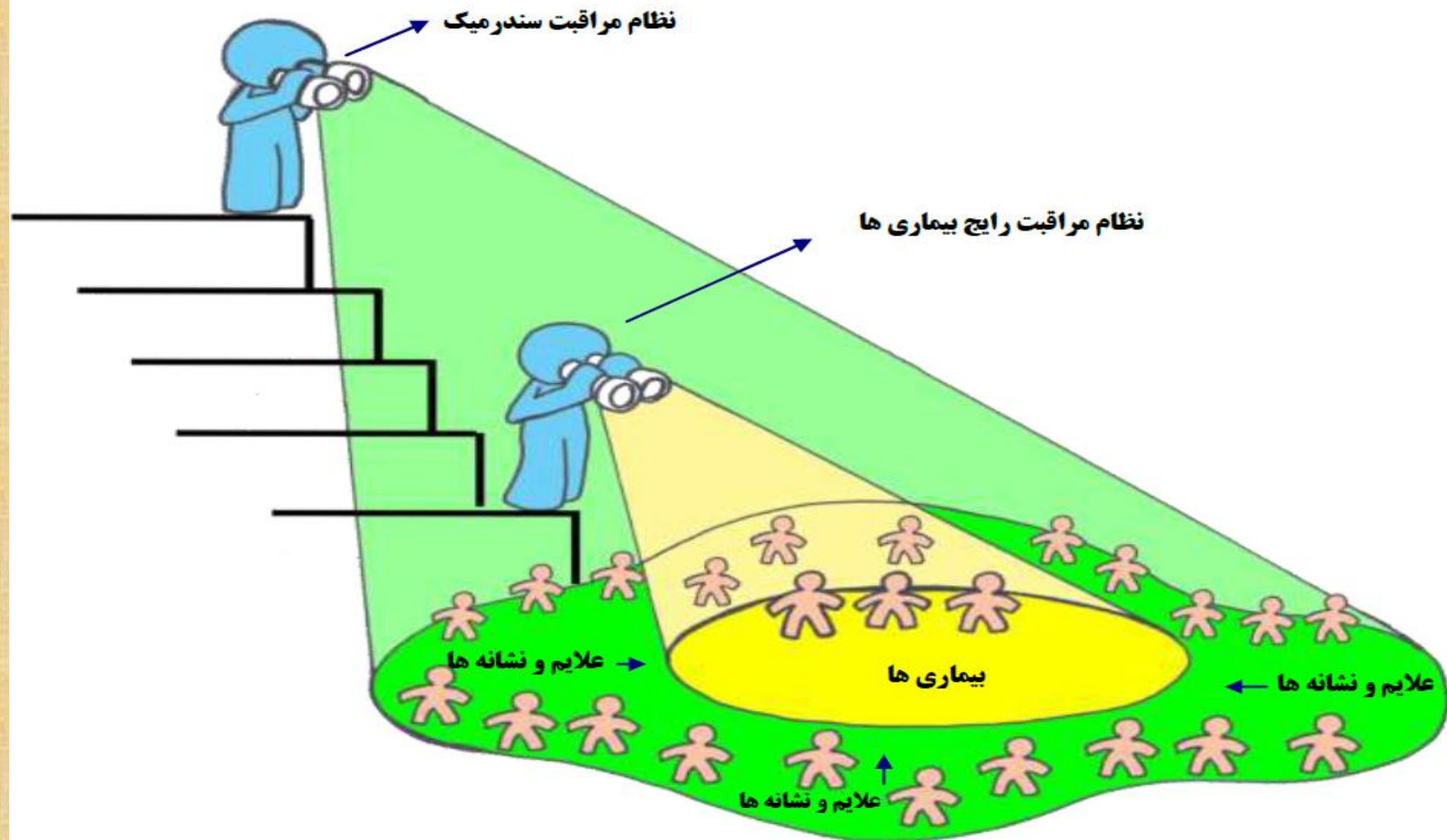
۴. اختصاصی نبودن تعدادی از علائم و نشانه ها احتمال مثبت کاذب بعضی گزارش ها ، در نظام مراقبت سندرمیک را ایجاد میکند.

۵. نظام مراقبت سندرمیک نیازمند وجود یک سیستم دقیق گردآوری ، تجزیه تحلیل و تفسیر اطلاعات است.

قابلیتهای نظام مراقبت سندر میک و مقایسه با نظام مراقبت رایج بیماری ها

۱. ظهور علایم و نشانه های اولیه قبل از تشخیص بیماریها است .

۲. حوزه فعالیت نظام مراقبت سندرمیک از مرحله علایم و نشانه هاست و قبل از تشخیص بیماریها شروع می شود.

۳. حوزه فعالیت نظام مراقبت بیماری ها ، از بعد از تشخیص بیماری ها شروع می شود.

۴. نظام مراقبت سندرمیک با دامنه وسیعتر و حساستری بر سلامت جامعه نظارت دارد .

۵. نتایج اقدامات نظام سندرمیک پیشگیرانه و سریعتر است .

لیست بیماری ها و سندرم های واگیر تحت مراقبت در جمهوری اسلامی ایران

SURVEILLANCE OF COMMUNICABLE DISEASES AND SYNDROMES IN I.R.A.N

در صورت مشاهده هر یک از بیماری های واگیر و یا سندرم های تحت مراقبت، به واحد بهداشتی تعیین شده
(مرکز بهداشت شهرستان / کارشناس کنترل عفونت بیمارستان) گزارش گردد.

گزارش آنی و بلافاصله (کمتر از ۶ ساعت):

هاری - آنفلوآنزای پرندگان - تولا رمی - طاعون - وبا -
سیاه زخم تنفسی - بوتولیسم - زیکا - چیکونگونیا -
ایبولا - تب های خونریزی دهنده - کرونا - تیفوئید
مقاوم به درمان - هرگونه افزایش ناگهانی موارد بیماریها
(طغیان یا اپیدمی)

گزارش فوری (در کمتر از ۲۴ ساعت):

فلج شل حاد - تب و بشورات حاد جلدی ماکولوپاپولر - سل ریوی
- سیاه سرفه - دیفتری - کزاز - سندرم سرخجه مادرزادی -
مننژیت - مالاریا - اسهال خونی - تب دنگی - تب راجعه - تب
زرد - جذام - سیاه زخم جلدی - کزاز بالغین - شistosومیازیس
بستری در بیمارستان بدنبال واکسیناسیون

گزارش هفتگی (معمول):

سایر انواع سل (بجز سل ریوی) - انواع هیپاتیت های ویروسی
- تیفوئید - بروسلوز - لیشمانیوز جلدی (سالک) و لیشمانیوز
احشایی (کالا آزار) - شیگلوزیس - سفلیس - سوزاک
- HIV/AIDS - کیست هیداتیک - توکسوپلاسموزیس -
فاسیولیاژیس - لپتوسپیروزیس - پدیكلوزیس و گال

توجه

هر مرگ بر اثر بیماریهای عفونی مشمول مراقبت در بیمارستان یا خارج بیمارستان باید گزارش فوری شود.

هر بستری در بیمارستان بر اثر بیماریهای عفونی مشمول گزارش غیرفوری باید گزارش فوری شود.

هرمورد بیماری عفونی نادر مانند تب راجعه ، جذام ، ایدز در خانم باردار ، شیزتوزومیازیس ، لپتوسپیروزیس ، سیاه زخم جلدی ، کالآزار ، فاسیولازیس در بیمارستان یا خارج بیمارستان باید گزارش فوری شود.

لیست سندرم های تحت مراقبت

سندرم اسهال خونی BLOODY DIARRHEA SYNDROME	سندرم فلج شل حاد SYNDROME ACUTE FLACCID PARALYSIS
سندرم زردی حاد ACUTE JAUNDICE SYNDROME	سندرم تب و راش (بثورات) حاد جلدی FEVER AND ACUTE RASH SYNDROME
سندرم تب و علائم نورولوژیک (علائم عصبی) FEVER AND NEUROLOGICAL SYMPTOMS SYNDROME	سندرم تب و خونریزی (بدون تروما) FEVER WITH HEMORRHAGIC MANIFESTATION SYNDROME
سندرم تب طول کشیده PROLONGED FEVER SYNDROME	سندرم شبه انفلوانزا INFLUENZA-LIKE ILLNESSES SYNDROME (ILI)
سندرم شوک عفونی SEPTIC SHOCK SYNDROME	سندرم عفونت شدید حاد تنفسی SEVERE ACUTE RESPIRATORY INFECTIONS/ILLNESS SYNDROME (SARI)
سندرم مرگ ناگهانی و غیر منتظره (مرگ مشکوک) SUDDEN DEATH AND UNEXPECTED SYNDROME	سندرم سرفه مزمن CHRONIC COUGH SYNDROME
سندرم تب و تورم غدد لنفاوی FEVER AND LYMPHADENOPATHY SYNDROME	سندرم مسمومیت غذایی FOOD INTOXICATION SYNDROME
سندرم بیماریهای آمیزشی SEXUALLY TRANSMITTED DISEASES SYNDROME	سندرم اسهال حاد غیرخونی ACUTE DIARRHEA (NONBLOODY) SYNDROME

شماره ۱: سندرم تب و خونریزی
Fever with hemorrhagic manifestation

Part (11-1)

تب +

این سندرم با وجود

تب: همای بالاتر از ۳۸ درجه همای

خونریزی. حداقل از دو محل از مناطق زیر مطرح می شود:

شماره ۲- الف : سندرم تب و راش حاد ماکولوپاپولر

Fever with rash (Maculopapular)

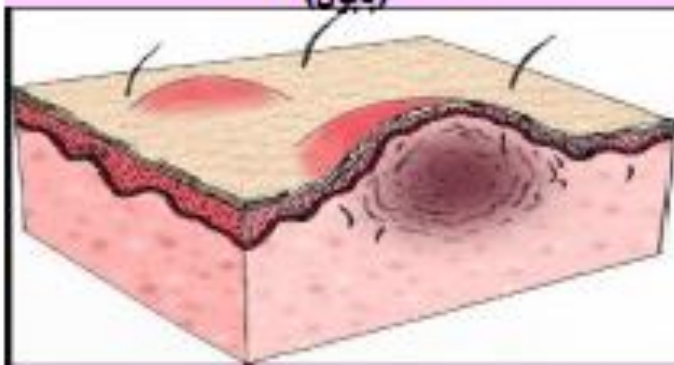

بروز علایم **تب**

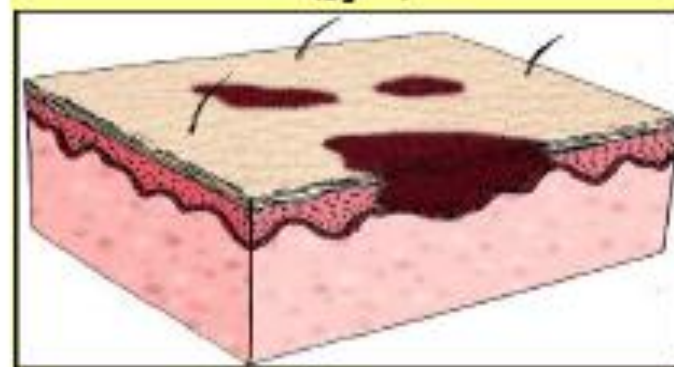
+

حداقل یکی از علامتهای زیر (معمولا به صورت منتشر):

لکه / های کوچک و
برجسته غیر هم رنگ با پوست
(پاپول)

لکه / های کوچک و
هم سطح غیر هم رنگ با پوست
(ماکول)

شماره ۲- ب : سندرم تب و راش حاد (غیر ماکولوپاپولر)

Fever with rash (Non-maculopapular)

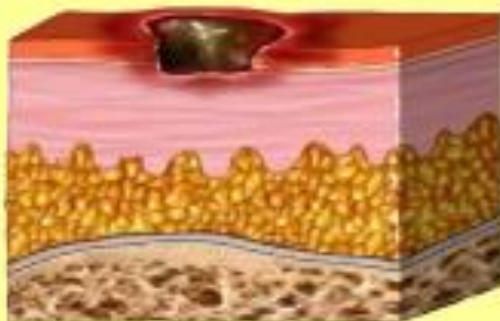

تب

حداقل یکی از علامتهای زیر:

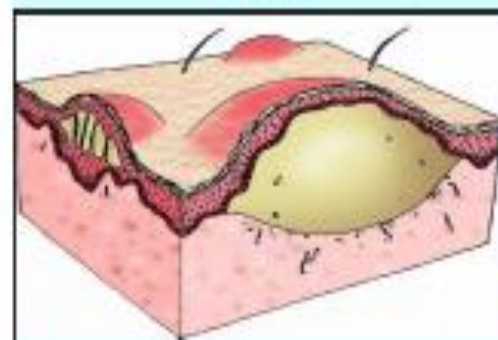
بثورات فاقد پوست
(زخمهای پوستی بدون ضربه یا بریدگی)

برجستگی های بزرگ
پوستی حاوی مایع غیر چرکی (تاول)
چنانچه مایع چرکی باشد = (پوستول)

دانه/های کوچک
برجسته و آبدار در پوست
(وزیکول)

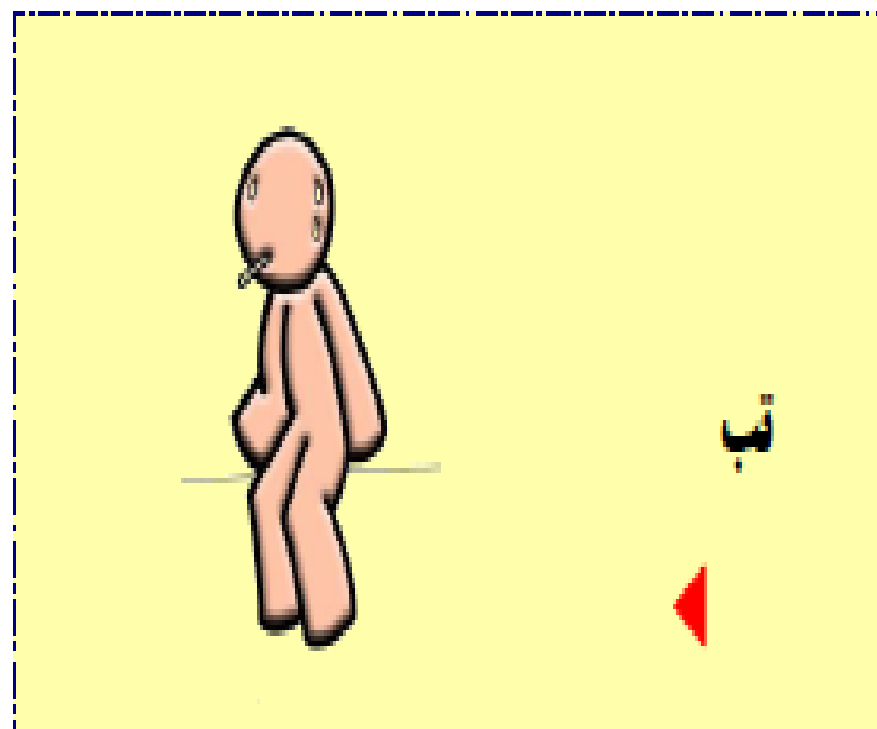
شماره ۳: سندرم شبه آنفلوآنزا

Influenza-like illnesses

بروز علائم زیر در طول یک هفته اخیر:

و

شماره ۴: سندرم عفونت شدید تنفسی Severe Acute Respiratory Infection/Illness (SARI)

وجود تب + سرفه در یک هفته اخیر

و بستری شدن در بیمارستان معمولاً بدلیل یکی از علائم دال بر وخامت عملکرد سیستم تنفسی یا سیستم قلبی عروقی یا سیستم عصبی

تأکی پنه (تنفس تند)

۱- سیستم تنفسی

نوزادان (تا ۲ ماه) بیش از ۶۰ تنفس در دقیقه
شیرخواران (تا یکسال) بیش از ۵۰ تنفس در دقیقه
کودکان ۱-۵ سال بیش از ۴۰ تنفس در دقیقه
کودکان و نوجوانان ۵-۱۵ سال بیش از ۳۰ تنفس در دقیقه
بالغین بالاتر از ۱۵ سال بیش از ۲۰ تنفس در دقیقه

یا

فرورفتگی عضلات

بین دنده ای در حین تنفس

یا

تنفس صدادار

یا

خلط خونی

یا

۲- سیستم قلبی عروقی:

درد قفسه سینه

یا

افت شدید فشار خون

یا

اختلال در ریتم ضربان قلب

یا

۳- سیستم عصبی:

کاهش سطح هوشیاری

یا

تشنج

شماره ۵: سندرم تب و علائم نورولوژیک
Fever & Neurological symptoms

Part (21- 1)

بروز تب

ناگهانی بالای ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یک علامت از بین علائم زیر:

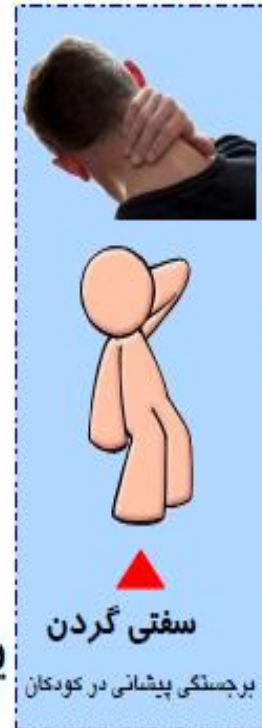
یا

یا

یا

علائم عصبی:

- سفتی گردن
- تشنج
- کاهش هوشیاری
- تحریک پذیری

یا

علائم کمکی

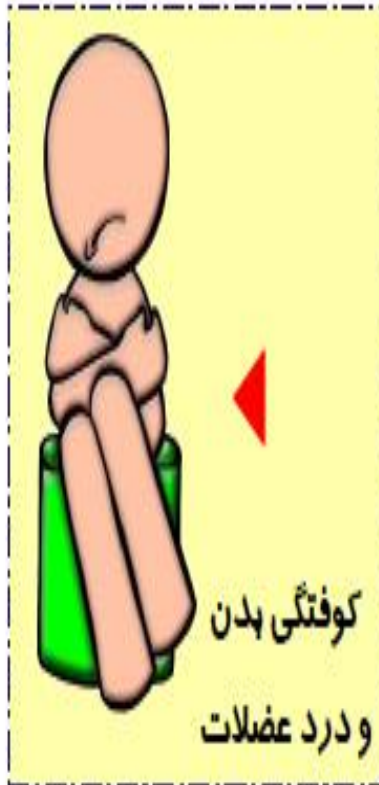
شماره ۶: سندرم تب طول کشیده
Prolonged fever

Part (23- 1)

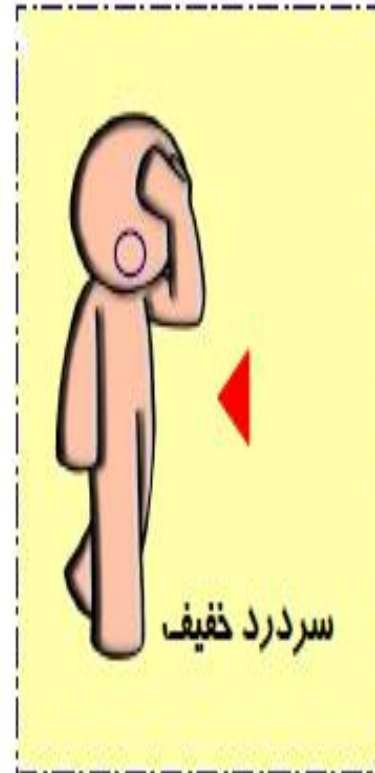
داشتن تب

بیش از سه روز به علاوه یکی از علائم غیر اختصاصی زیر:

کوفتگی بدن
و درد عضلات

یا

سر درد خفیف

- سر درد خفیف

- کوفتگی بدن و درد عضلات

- حال عمومی بد

به نحوی که نتوان علائم را به ارگانی خاص

(سندرمهای تنفسی ، عصبی ، پوستی و...) نسبت داد.

شماره ۷: سندرم مسمومیت غذایی
Food intoxication

بروز علایم زیر

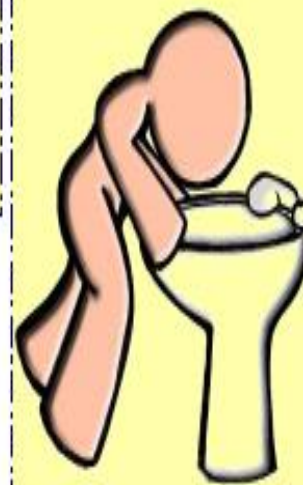
بعد از مصرف مواد غذایی:

شکم درد (دل پیچه) ▼

تهوع و استفراغ ▼

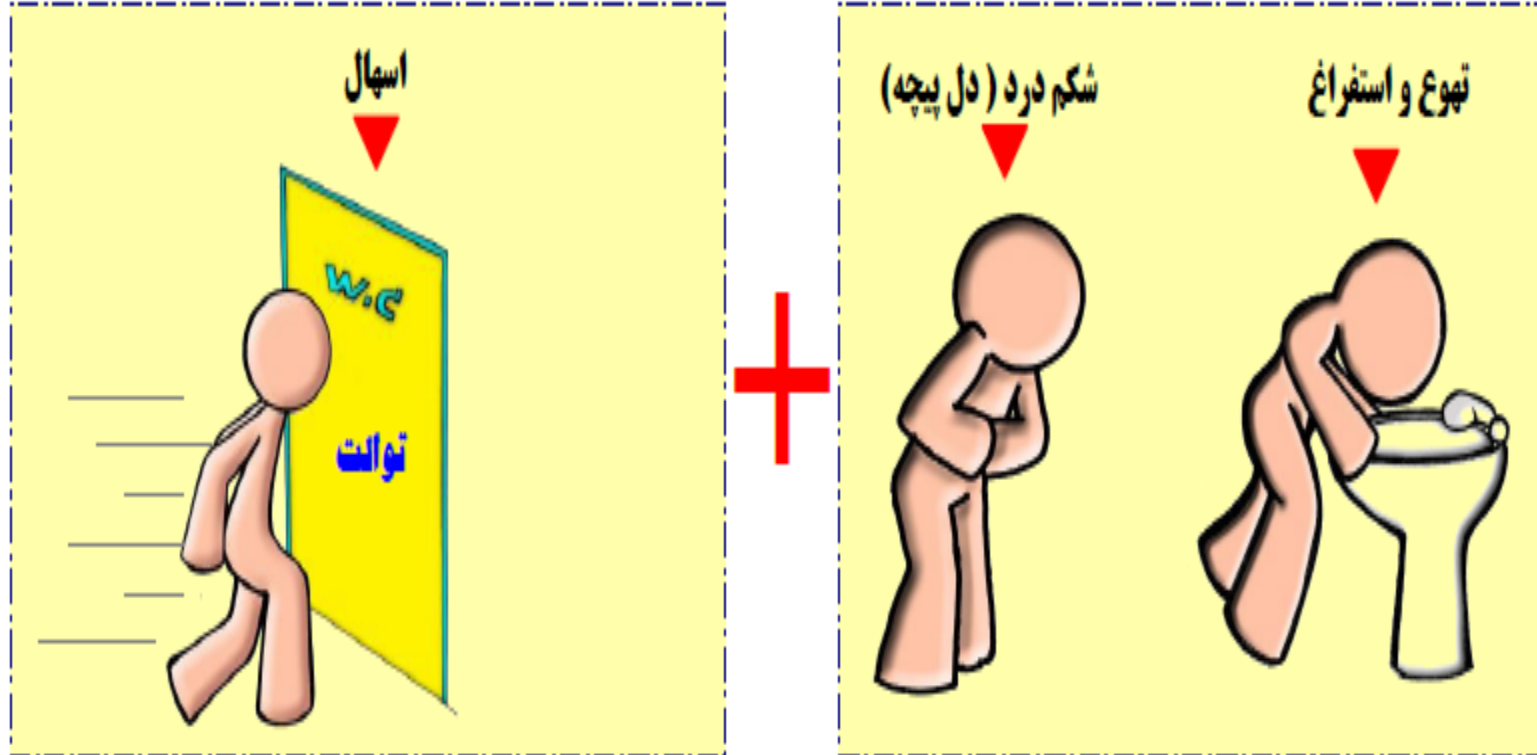
شماره ۸: سندرم اسهال حاد (غیر خونی)

Acute (Non-bloody) diarrhea

Part (27- 1)

اسهال حاد (غیر خونی): دفع حداقل ۳ بار مدفوع شل در ۲۴ ساعت به همراه تهوع / استفراغ و شکم درد (دل پیچه)

اسهال حاد (غیر خونی):

شماره ۹: سندرم اسهال خونی
Acute Bloody Diarrhea

Part (29- 1)

اسهال خونی: وجود خون روشن در مدفوع اسهالی با یا بدون علائم تهوع / استفراغ - شکم درد (دل پیچه)

با
یا
بدون

شماره ۱۰: سندرم زردی حاد Acute Jaundice

نکته:

زردی فیزیولوژیک نوزادان شامل این تعریف نمی باشد.

زردی پاتولوژیک نوزادان :

شامل موارد مذکور به اضافه + بیلی روبین بالا :

در نوزادان ترم (که در موعد مقرر متولد شده اند)

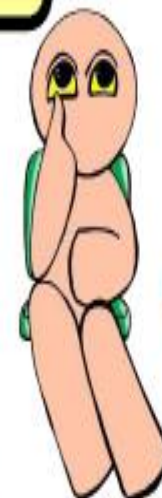
بیش از ۱۵ میلی گرم در دسی لیتر

در نوزادان پره ترم (که زودتر از موعد مقرر متولد شده اند)

بیش از ۱۳ میلی گرم در دسی لیتر

بروز حداقل یکی از

علائم زیر:

بروز علائم زردی در سفیدی چشم

زردی خط وسط شکم

زردی زیر زبان

(بزرگسالان)

شماره ۱۱: سندرم فلج شل حاد
Acute Flaccid Paralysis

هر مورد فلج شل ناگهانی یعنی عدم حرکت پا و یا دست بدون سابقه تروما (ضربه) واضح جسمانی

Septic Shock (سپتیک شوک)

علائم Severe Sepsis (سپسیس شدید) به اضافه + افت فشار خون در حد شوک
افت فشار خونی که با تأمین مایعات مناسب به میزان کافی قابل برگشت نبوده و نیازمند تجویز داروهای افزایشنده فشارخون (وازوپرسور) باشد.

نکته: اگر افت فشارخون در سپتیک شوک با تجویز داروی وازوپرسور ظرف یکساعت برطرف نشود آنرا **سپتیک شوک مقاوم** می نامند.

تعاریف افت فشار خون:

- فشارخون سیستولی کمتر از ۹۰ میلیمتر جیوه یا

- ۲۰ میلیمتر جیوه افت فشارخون، نسبت به فشارخون سیستولی اولیه

فشار سیستولی کمتر از ۹۰ mmHg

Severe Sepsis (سپسیس شدید)

علائم Sepsis (سپسیس) با اضافه + اختلال عملکرد ارگانهای دور از محل عفونت (بدلیل هیپوپرفیوژن و بروز ایسکمی) و افت فشار خون که با تجویز مقدار کافی از مایعات مناسب مثل نرمال سالین، رینگر لاکتات قابل برگشت باشد.

ایسکمی پوست: پرشدگی خون مویرگی بیشتر از ۳ ثانیه یا رنگ پریدگی پوست (در کودکان) (پس از برداشتن فشار انگشت از روی پوست، برگشت رنگ پوست به حالت اولیه، بیشتر از ۳ ثانیه طول بکشد.)

ایسکمی کلیه: (اولیگوری) طی ۲ ساعت کمتر از وزن بدن به CC ادرار کند.

(مطابق ۵۰ کیلوپی طی ۲ ساعت، کمتر از ۵۰ سی سی ادرار کند)

ایسکمی مغز: بی قراری - خواب آلودگی - کما (تغییر سطح هوشیاری)

ایسکمی ریه: تنگی نفس - کیبودی مخاطها و انتهاها گاهی (در مراحل پیشرفته) سردی انتهاها

Sepsis (سپسیس):

در بیمار بدحال (Severely ill) یا شواهد یک عفونت موضعی یا سیستمیک (یعنوان مثال رویت ترشح چرکی) یا احتمال (استعداد) عفونت مثل نقص ایمنی، سوختگی، ...
با اضافه + حداقل دو علامت از سه علامت حیاتی زیر:

تاکی پنه (تنفس تند)

(RR > 20)

نوزادان (تا ۲ ماه) بیش از ۶۰ تنفس در دقیقه
شیرخواران (تا یکسال) بیش از ۵۰ تنفس در دقیقه
کودکان ۱-۵ سال بیش از ۴۰ تنفس در دقیقه
کودکان و نوجوانان ۵-۱۵ سال بیش از ۳۰ تنفس در دقیقه
بالغین بالاتر از ۱۵ سال بیش از ۲۰ تنفس در دقیقه

تاکی کاردی (ضربان قلب تند)

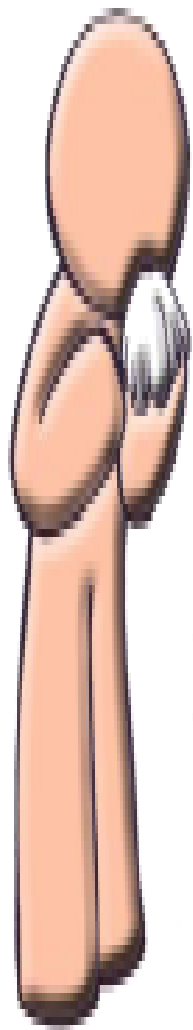
Heart Rate (HR)

نوزادان زیر یکماه بیش از ۱۸۰ ضربان در دقیقه
شیرخواران زیر یکسال بیش از ۱۶۰ ضربان در دقیقه
کودکان ۱-۵ سال بیش از ۱۳۰ ضربان در دقیقه
کودکان و نوجوانان ۵-۱۵ سال بیش از ۱۲۰ ضربان در دقیقه
بالغین بالاتر از ۱۵ سال بیش از ۱۰۰ ضربان در دقیقه

هیپوترمی (تب بالا) یا هیپوترمی (حرارت پایین تر از حد نرمال)

هیپوترمی: دمای بدن بیشتر از ۳۸ درجه سانتیگراد
هیپوترمی: دمای بدن کمتر از ۳۶ درجه سانتیگراد

شماره ۱۳: سندرم سرفه مزمن
Chronic cough

سرفه بایدار به مدت **دو هفته یا بیشتر** است که معمولاً همراه خلط می باشد.

شماره ۱۴: سندرم مرگ ناگهانی / غیرمنتظره

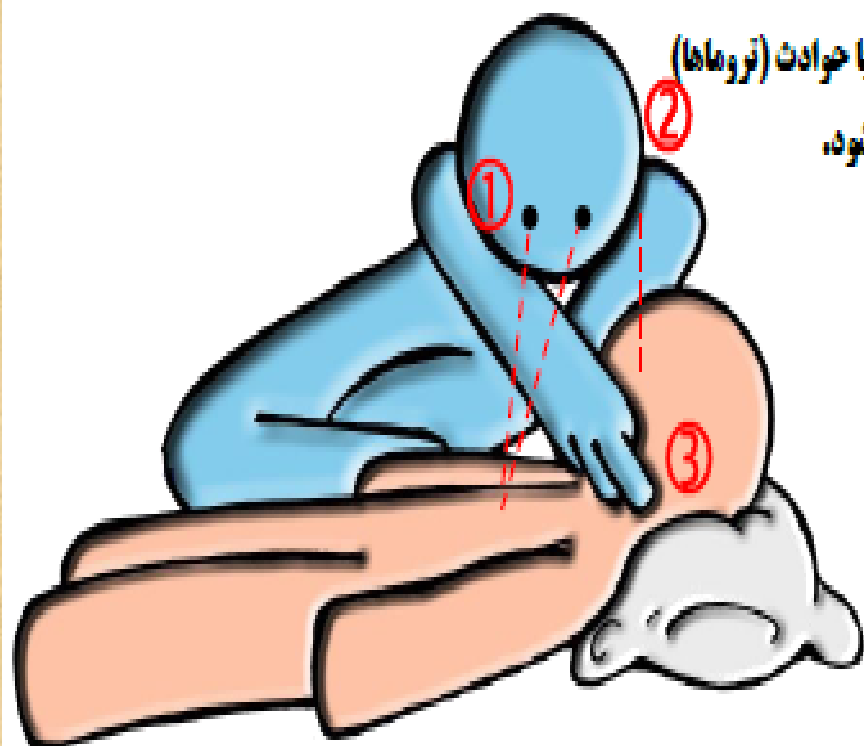
Sudden and unexpected death

مرگ = توقف نبض و تنفس برای بیش از ده دقیقه

مرگ ناگهانی = فاصله بین شروع علائم بیماری و وقوع مرگ کمتر از ۲۴ ساعت باشد مرگ ناگهانی گفته می‌شود.

مرگ غیر منتظره = مرگ ناگهانی که دلایلی نظیر کپوت سن، بیماری مزمن، یا حوادث (تروماها)

که مرگ را توجیه (قابل انتظار) نماید، نداشته باشد مرگ غیرمنتظره گفته می‌شود.

بررسی وجود علائم حیاتی ۱

۱- دیدن حرکت قفسه سینه

۲- شنیدن صدای تنفس از دهان یا بینی

۳- لمس ضربان از ورید گردن

۱۵- سندرم تب و تورم غدد لنفاوی
*FEVER AND
LYMPHADENOPATHY
SYNDROME*

تعریف : بروز تب به همراه تورم
حاد غدد لنفاوی / گردن / زیر بغل /
کشاله ران : (تب بیشتر از ۳۸
درجه دهانی به همراه حداقل یکی
از علایم زیر : بزرگی غدد لنفاوی /
درد غدد لنفاوی / التهاب غدد
لنفاوی)

مهم ترین تشخیص های
افتراقی: طاعون - تولا رمی

۱۶- سندرم بیماری های آمیزشی

SEXUALLY TRANSMITTED DISEASES SYNDROME

تعریف: وجود هر یک از علائم زیر:

- * در نوزادان: ترشح چشمی * در خانم ها: درد زیر شکم - ترشح واژینال
- * در آقایان: تورم بیضه - ترشح مجرا * زخم یا زگیل تناسلی - التهاب مقعد - تورم اینگوینال
- مهمترین تشخیص های افتراقی:** سوزاک - سفلیس - زگیل تناسلی - شانکروئید

ب- لیست سندرم های واگیر تحت مراقبت (مشمول گزارش فوری) SYNDROMIC SURVEILLANCE

۱- سندرم فلج شل حاد :

ACUTE FLACCID PARALYSIS SYNDROME

تعریف: فلج شل ناگهانی یعنی عدم حرکت پا و یا دست بدون سابقه ترومای (ضربه) واضح جسمانی در سن زیر ۱۵ سال و یا در هر سنی به شرط مشکوک شدن پزشک به فلج اطفال

مهم ترین تشخیص افتراقی:

- فلج اطفال - گیلن باره - مننژیت
- آنسفالیت - میلیت عرضی - آرتریت - میوزیت - سینه‌ویت
- انواع مسمومیت - گزش حیوانات و حشرات سمی - عوارض واکسیناسیون

۲- سندرم تب و خونریزی (بدون تروما):

FEVER WITH HEMORRHAGIC MANIFESTATION SYNDROME

تعریف: تب بیش از ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل دو علامت از علائم زیر (خونریزی ناشی از تروما نباشد):

۱. خونریزی پوست به صورت کبودی (اکیموز)
۲. خونریزی نقطه نقطه (پتشی) در پوست
۳. خونریزی دستگاه تنفس فوقانی (خونریزی از لثه یا بینی)
۴. خونریزی دستگاه تنفس تحتانی (خلط خونی)
۵. خونریزی دستگاه گوارش (استفراغ و مدفوع خونی، مدفوع سیاه)
۶. خونریزی دستگاه ادراری (ادرار خونی)
۷. خونریزی دستگاه تناسلی (خونریزی غیرطبیعی زنانه)

مهم ترین تشخیص های افتراقی:

- CCHF (تب خونریزی دهنده کریمه کنگو) - مننگوکوکسمی - تیفوئید
- تب دنگی - تب زرد - ایبولا - چیکونگونیا - سرخک - مالاریا
- شدید - لپتوسپیروز - سپتی سمی

۳- سندرم تب و راش (بثورات) حاد جلدی :

FEVER AND ACUTE RASH SYNDROME

تعریف: تب بیش از ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یکی از علائم زیر به صورت منتشر:

۱. لکه های کوچک و همسطح غیر هم رنگ با پوست (ماکول) معمولاً به صورت منتشر
۲. دانه های کوچک و برجسته غیر هم رنگ با پوست (پاپول) معمولاً به صورت منتشر

الف: تب و راش حاد ماکولوپاپولر مهم ترین تشخیص های افتراقی: سرخک - سرخچه - مننگوکوکسمی - منونوکلئوز عفونی - CCHF - چیکونگونیا - تب دنگی - سفلیس - تیفوس - تیفوئید - راش دارویی - گزش حشرات

تعریف: تب بالاتر از ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یکی از علائم زیر:

۱. دانه یا دانه های کوچک، برجسته و آبدار در پوست (وزیکول)
۲. برجستگی های بزرگ پوستی حاوی مایع غیر چرکی (تاول) یا مایع چرکی (پوستول)
۳. بثورات فاقد پوست (زخمهای بدون ضربه یا بریدگی)
۴. حال عمومی بد

ب- تب و راش حاد غیر ماکولوپاپولر: مهم ترین تشخیص های افتراقی: آبله - آبله مرغان - سیاه زخم - تولا رمی - لیسمانیوز جلدی (سالم) - گال

۵- سندرم عفونت شدید حاد تنفسی

SEVERE ACUTE RESPIRATORY INFECTIONS/ILLNESS SYNDROME (SARI)

تعریف: بروز تب و سرفه در طول یک هفته اخیر به همراه حداقل یکی از علائم زیر:

۱. در سیستم تنفسی (تاکای پته «تنفس تند»، فرو رفتگی عضلات بین دنده ای در حین تنفس، تنفس صدا دار، خلط خونی)
۲. در سیستم قلبی عروقی (درد قفسه سینه، افت شدید فشار خون، اختلال ریتم)
۳. در سیستم عصبی (کاهش سطح هوشیاری، تشنج)

مهم ترین تشخیص های افتراقی: آنفلوانزا - کرونا - سل - سیاه سرفه - دیفتری - سرخک - سیاه زخم - تولا رمی - طاعون

۶- سندرم سرفه مزمن

CHRONIC COUGH SYNDROME

تعریف: سرفه پایدار به مدت دو هفته یا بیشتر که معمولاً همراه با خلط می باشد.

مهم ترین تشخیص افتراقی: سل

۷- سندرم مسمومیت غذایی:

FOOD INTOXICATION SYNDROME

تعریف: بروز علائم زیر شامل بند ۱ یا ۲:

۱. تهوع و استفراغ بعد از مصرف مواد غذایی یا آشامیدنی
۲. شکم درد (دل پیچه) بعد از مصرف مواد غذایی یا آشامیدنی

مهم ترین تشخیص های افتراقی: مسمومیت با عوامل شیمیایی - مسمومیت با عوامل باکتریایی، ویروسی، قارچی، انگلی - مسمومیت با فلزات سنگین - مسمومیت با سموم - تب مالت - مسمومیت با الکل

۴- سندرم شبه آنفلوانزا (ILI)

INFLUENZA-LIKE ILLNESSES SYNDROME

تعریف: تب به همراه سرفه ای که در طی یک هفته اخیر رخ داده باشد.

مهم ترین تشخیص های افتراقی: آنفلوانزا - پاراآنفلوانزا - سیاه سرفه - کرونا - سارس

۸- سندرم اسهال حاد غیر خونی

ACUTE DIARRHEA (NON-BLOODY) SYNDROME

تعریف: اسهال حاد (غیرخونی) یعنی دفع حداقل ۲ بار مدفوع شل در ۲۴ ساعت به علاوه تهوع و استفراغ یا / شکم درد (دل پیچه)

مهم ترین تشخیص های افتراقی: اسهالهای ناشی از عوامل میکروبی، ویروسی، پارازیتی - وبا - تب مالت - عوامل شیمیایی

۹- سندرم اسهال خونی

BLOODY DIARRHEA SYNDROME

تعریف: اسهال خونی (وجود خون روشن در مدفوع اسهالی) با یا بدون تهوع و استفراغ یا شکم درد (دل پیچه)

مهم ترین تشخیص های افتراقی: شیگلوز - آمیبیاز - سالمونلوز - فلزات سنگین - سیاه زخم - انواع دیگر وبا

۱۰- سندرم زردی حاد

ACUTE JAUNDICE SYNDROME

تعریف: «زردی در سفیدی چشم» یا زردی زیر زبان یا زردی خط وسط شکم

مهم ترین تشخیص های افتراقی: انواع هپاتیت - مالاریای شدید - لپتوسپیروز - بورلیوز - تب زرد - فاسیولازیس - مسمومیتهای شیمیایی - مسمومیت های قارچی

۱۱- سندرم تب و علائم نورولوژیک (علائم عصبی)

FEVER AND NEUROLOGICAL SYMPTOMS SYNDROME

تعریف: بروز تب ناگهانی بالای ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یکی از علائم زیر:

علائم اصلی: سفتی گردن (سختی حرکات گردن) - تشنج - کاهش هوشیاری - تحریک پذیری

علائم کمکی: سردرد شدید - استفراغ

مهم ترین تشخیص های افتراقی: انواع مننژیت - انواع آنسفالیت - آنفلوانزا - آبله مرغان - هاری - مالاریای مغزی - سیاه زخم - طاعون - مسمومیت «با سرب، جیوه، ارگانوفسفره، حلال های صنعتی»

۱۲- سندرم تب طول کشیده

PROLONGED FEVER SYNDROME

تعریف: داشتن تب بیش از ۳ روز به همراه یکی از علائم سردرد خفیف، درد عضلات، کوفتگی بدن و حال عمومی بد.

مهم ترین تشخیص های افتراقی: سل - مالاریا - بروسلوز - تیفوئید - بورلیوز - لپتوسپیروز - تب دنگی - لیشمانیوز احشایی (کالآزار) - تب کيو - انواع هپاتیت - HIV/AIDS

۱۳- سندرم شوک عفونی

SEPTIC SHOCK SYNDROME

تعریف: بیمار بدحال با شواهد یک عفونت موضعی یا سیستمیک (به عنوان مثال رویت ترشح چرکی) یا احتمال (استعداد) عفونت مثل نقص ایمنی، سوختگی، ... به علاوه حداقل ۲ علامت از ۳ علامت حیاتی ذیل:

۱. تاکی پنه (تنفس تندتر از حد نرمال)
۲. تاکی کاردی (ضربان قلب بیشتر از حد نرمال)
۳. داشتن درجه حرارت کمتر از ۳۶ درجه سانتی گراد (هایپوترمی) یا داشتن تب بالای ۳۸ درجه سانتیگراد (هایپر ترمی)

مهم ترین تشخیص های افتراقی: مننگوکوکسمی - تیفوئید - بروسلوز - طاعون - آنفلوانزا - کرونا - سارس - مالاریا - وبای خشک - تب های خونریزی دهنده - سیاه زخم

علائم کمکی:

۱. اختلال عملکرد ارگانهای دور از محل عفونت (بدلیل هیپوپرفیوژن و بروز ایسکمی)
۲. افت فشار خون که با تجویز مقدار کافی مایعات مثل نرمال سالین، رینگر لاکتات قابل برگشت باشد.
۳. ایسکمی پوست: پُرشدگی خون مویرگی بیشتر از ۳ ثانیه یا رنگ پریدگی پوست (در کودکان) (پس از برداشتن فشار انگشت از روی پوست، برگشت رنگ به پوست به حالت اولیه، بیشتر از ۳ ثانیه طول بکشد).

۴. اختلال عملکرد کلیه: (اولیگوری)

۵. اختلال عملکرد مغز: بیقراری، خواب آلودگی، کما (تغییر سطح هوشیاری)

۶. اختلال عملکرد ریه: تنگی نفس، کبودی مخاط ها و انتهای

۷. سردی انتهای اندامها (گاهی و در مراحل پیشرفته)

۱۴- سندرم مرگ ناگهانی و غیرمنتظره (مرگ مشکوک)

SUDDEN DEATH AND UNEXPECTED SYNDROME

تعریف: مرگی که فاصله بین شروع علائم و وقوع مرگ کمتر از ۲۴ ساعت باشد و علت بیماریهای داخلی، تروما، قتل و موارد مشابه نباشد و علایم پوستی از قبیل پتشی، پورپورا، اِکِموز، خونریزی در فرد مشاهده می شود:

۱. توقف نبض و تنفس بمدت بیش از ۱۰ دقیقه در فاصله کمتر از ۲۴ ساعت از شروع علائم بیماری
 ۲. مرگ غیرمنتظره (مرگ ناگهانی که با دلایلی مانند کهولت سن، بیماری مزمن و یا حوادث (تروماها) که مرگ را قابل توجیه می کنند، ارتباط نداشته باشد)
 ۳. فاصله بین شروع علائم و وقوع مرگ کمتر از ۲۴ ساعت
- مهم ترین تشخیص های افتراقی:** آنسفالیت - مننژیت - عفونتهای شدید - وبا - طاعون - مسمومیت های شدید - مارگزیدگی - مصرف الکل و مواد مخدر

۱۶- سندرم بیماری های آمیزشی

SEXUALLY TRANSMITTED DISEASES SYNDROME

تعریف: وجود هر یک از علائم زیر:

- * در نوزادان: ترشح چشمی * در خانم ها: درد زیر شکم - ترشح واژینال
 - * در آقایان: تورم بیضه - ترشح مجرا * زخم یا زگیل تناسلی - التهاب مقعد - تورم اینگوینال
- مهمترین تشخیص های افتراقی:** سوزاک - سقلیس - زگیل تناسلی - شانکروئید